

33 LATA PODSUMOWAŃ RUCHU INNOWACYJNEGO W EDUKACJI

XXXIII Podsumowanie Ruchu Innowacyjnego w Edukacji wzbudza refleksje dotyczące prowadzonych w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego prac nad katalogowaniem dobrych praktyk, nad prezentowaniemuczonych, którzy oddziałują na system edukacji, nauczycieli – innowatorów, autorów różnych innowacji programowych, metodycznych i organizacyjnych, dyrektorów szkół, którzy tworzą klimat sprzyjający wytwarzaniu i implementowaniu innowacji do praktyki szkolnej, społeczników, którzy czynią coś interesującego dla edukacji i powiększają dobrostan szkolnego systemu edukacji, wreszcie – innowacyjnych pracodawców, którzy współpracują ze szkołą. W ostatnich latach bardzo mocno akcentujemy tutaj współpracę ze szkołami zawodowymi, zorientowaną na organizowanie kształcenia przez wykonywanie zadań zawodowych przekazywanych z rzeczywistego procesu pracy, czy też organizowanie kształcenia dualnego w powiązaniu z kształceniem zadaniowym, co nazywamy kształceniem modalnym.

33-letnia już historia Podsumowań Ruchu Innowacyjnego w Edukacji jest bardzo interesująca. Pierwsze było efektem naszego programu „Kształtowanie postaw twórczych uczniów szkół zawodowych”, opracowanego przez metodyków i konsultantów. Ukazywaliśmy wówczas takie interesujące szkoły, jak na przykład szkoła przykładowa prowadzona przez łódzką „Eltę” czy szkoła przy ul. Wareckiej, gdzie grupa nauczycieli autoryzowała projekt pod nazwą „Prace modelowo-konstrukcyjne”; ukazywaliśmy znakomitych nauczycieli – innowatorów, takich jak Tadeusz Grzelak, który tworzył wartości edukacyjne w szkole budowlanej przy ul. Siemiradzkiego czy Zofia Usielska, znakomita nauczycielka, stosująca w szkole zawodowej już wtedy, trzydzieści kilka lat temu, metody kształcenia stymulujące aktywność uczących się. Podczas kolejnych Podsumowań Ruchu Innowacyjnego w Edukacji, ukazywaliśmy nowe modele edukacji, między innymi zaprojektowany przez nas - przez grupę innowacyjnych nauczycieli – model liceum technicznego, ukierunkowanego na edukację prozawodową. Był on upowszechniany bardzo mocno w wymiarze krajowym i międzynarodowym;

przeprowadziliśmy ponad tysiąc seminariów, konferencji, warsztatów dla nauczycieli, przygotowujących się do organizowania uczenia się w toku indukcyjnym – od zadania do struktury teoretycznej, uczenia się nie w ramach przedmiotów, ale w ramach modułów umiejętnościowych, które wyróżniliśmy w projekcie liceum technicznego, uczenia się w ramach licznych fakultetów. Był to znakomity eksperyment pedagogiczny, obejmujący ponad 200 nauczycieli kształcenia zawodowego; podczas kilku Podsumowań nadawaliśmy im tytuły honorowe. Później prezentowaliśmy prace ukierunkowane na kształtowanie postaw wynalazczych uczniów szkół zawodowych. Jednym z wiodących motywów Podsumowań Ruchu Innowacyjnego w Edukacji była wreszcie prezentacja Nauczycielskiego Zespołu Postępu Pedagogicznego, zespołu unikatowego, który skupiał nauczycieli o wysokim poziomie refleksji pedagogicznej i wysokim poziomie produktywności pedagogicznej, nauczycieli wytwarzających i wdrażających do praktyki różnego rodzaju innowacje. Nauczycielski Zespół Postępu Pedagogicznego przetrwał do dziś, funkcjonują w nim w tej chwili młodzi nauczyciele, którzy rozpoczęli proces przemian w edukacji prowadzonych oddolnie w poszczególnych szkołach, w poszczególnych organizacjach edukacyjnych.

Każde Podsumowanie Ruchu Innowacyjnego w Edukacji to kilkumiesięczna praca nad analizowaniem wszystkich aplikacji. Kapituła rozważa je i proponuje nadanie organizacjom, instytucjom, innowatorom, uczonym, pracodawcom różnych tytułów i certyfikatów. Wymieńmy te najważniejsze. Po pierwsze Talent Uczniowski, tytuł i certyfikat dla uczniów, którzy osiągnęli sukcesy edukacyjne, artystyczne, sportowe w wymiarze krajowym, a często także międzynarodowym, zdobywając laury w różnego rodzaju olimpiadach, konkursach, mistrzostwach. Są wśród nich uczniowie, którzy włączają się w prace naszej Akademii Młodych Twórców. Mają tutaj możliwość osiągania nowych kwalifikacji w trybie pozaszkolnym, w ramach działalności różnych sekcji informatycznych czy grupującej najmłodszych sekcji badaczy i odkrywców. Ci uczniowie często wytwarzają produkty o znaczeniu bardzo istotnym dla rozwoju myśli pedagogicznej i dla rozwoju edukacji informatycznej. Absolwenci Akademii Młodych Twórców pracują na wysokich menedżerskich stanowiskach w różnych krajach Unii

Europejskiej; niektórzy funkcjonują jako pracownicy naukowcy wyższych uczelni, między innymi Politechniki Łódzkiej. W tym roku również przyznawaliśmy Złoty Certyfikat Talentu Uczniowskiego grupie uczestników Akademii Młodych Twórców, którzy prowadzą zajęcia z zakresu nowoczesnych technologii informacyjnych adresowane do nauczycieli; to są edukatorzy, którzy znakomicie komunikują się z nauczycielami – uczestnikami warsztatów metodycznych i kursów informatycznych.

Kolejny bardzo ważny certyfikat to Nauczyciel Innowator. Honorowani są nim nauczyciele, którzy w przedszkolach, szkołach podstawowych, do tego roku w gimnazjach, w liceach ogólnokształcących, w szkołach zawodowych – prowadzą działalność innowacyjną, wdrażają do praktyki zarówno innowacje oryginalne, autorskie, jak też nieoryginalne, adaptowane. W każdym przypadku są to nauczyciele, którzy coś interesującego dla rozwoju szkolnych systemów edukacji uczynili.

Certyfikat o szczególnym znaczeniu to Partner Przyjazny Edukacji. Honorujemy nim instytucje i osoby spoza edukacji, które dla edukacji czynią coś interesującego, prowadzą – wspólnie ze szkołami, na mocy różnego rodzaju porozumień – działania na rzecz rozwoju szkolnych systemów edukacji, zwłaszcza edukacji zawodowej.

Kreatorem Innowacji jest osoba tworząca coś nowego, czy to w szkolnych systemach edukacji, czy w wymiarze międzyszkolnym.

Bardzo ważnym tytułem jest Lider Szkolnego Doradztwa Zawodowego. To wynik naszych działań nad modelowaniem doradztwa zawodowego we wszystkich typach szkół i również w przedszkolu. To edukacja przedzawodowa, prozawodowa, orientacja zawodowa oraz doradztwo zawodowe dla uczniów podejmujących świadomą decyzję o wyborze dalszej drogi edukacyjnej bądź pracy zawodowej. Ten model doradztwa zawodowego – nazywamy go Łódzkim Modelem Doradztwa Zawodowego – był upowszechniany wielokrotnie i jest ustawicznie rozwijany; badaniami predyspozycji zawodowych objęliśmy już wiele tysięcy uczących się w szkołach podstawowych i do tego roku w gimnazjach.

Warto wymienić jeszcze kilka innych bardzo ważnych tytułów honorowych, takich jak Multiinnowator, Homo Creator, Promotor Rozwoju Edukacji, Lider w Edukacji, Ambasador Innowacyjnych Idei i Praktyk Pedagogicznych czy Mistrz Pedagogii, a także najwyższe

trofeum – Skrzydła Wyobraźni – przeznaczone dla osób, które uczyniły dla edukacji coś szczególnego.

Tytuły honorowe Podsumowania Ruchu Innowacyjnego w Edukacji otrzymywały osoby szacowne i wybitne. Wystarczy wymienić świętej pamięci profesorów: Tadeusza Nowackiego, Stanisława Kaczora, Marię Dudzikową – autorów znakomitych dzieł, pedagogów, którzy zmieniali polski system edukacji. Wystarczy wymienić profesora Zygmunta Wiatrowskiego – znakomitego pedagoga pracy, profesora Bogusława Śliwerskiego – przewodniczącego Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, profesora Michała Kleibera – prezesa Polskiej Akademii Nauk w latach 2007 - 2015, profesora Stanisława Dylaka z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu - promotora modelu edukacji konstruktywistycznej, który wdrażamy do praktyki szkolnej, profesor Beatę Jachimczak, profesor Iwonę Chrzanowską... Tytuł honorowy otrzymał Jerzy Owsiak, a także znakomici artyści – Anna Dymna, Waldemar Zawodziński, Marcel Szytenhelm czy Krzysztof Cwynar, którego działalność w ramach Studia Integracji i wszystko to, co czyni dla osób z niepełnosprawnościami zasługuje na szczególne odnotowanie.

Skrzydła Wyobraźni w bieżącym roku szkolnym otrzymali: światowej sławy jazzman Krzysztof Sadowski, dr Antoni Szram – wybitny muzealnik, konserwator zabytków architektury, pomysłodawca i organizator Muzeum Historii Miasta Łodzi i Muzeum Kinematografii, Barbara Kurowska – obecna dyrektor Muzeum Miasta Łodzi, profesor Dorota Klus-Stańska – kierownik Zakładu Badań nad Dzieciństwem i Szkołą Uniwersytetu Gdańskiego i profesor Tomasz Moszura – wybitny kardiolog dziecięcy z Instytutu Centrum Zdrowia Matki Polki.

Omawiając i analizując Podsumowania Ruchu Innowacyjnego w Edukacji warto zwrócić uwagę na firmy, z którymi Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, a także łódzkie szkoły współpracują nad optymalizacją organizacji procesu kształcenia zawodowego. Jest wśród nich Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, która promuje innowacje pedagogiczne i innowacje organizacyjne, która prowadzi wiele projektów ukierunkowanych na wytwarzanie przez szkoły i wdrażanie do praktyki różnych interesujących rozwiązań edukacyjnych. Jest wśród nich firma Festo – niekwestionowany lider mechatronizacji przemysłu – współpracująca

z nami nad rozwojem edukacji mechatronicznej. Festo patronuje rozwiązaniom naszych stacji techniczno-dydaktycznych, odwzorowujących najnowsze osiągnięcia mechatroniki. Firma Mechatronik Artura Grochowskiego także współpracuje z nami nad edukacją mechatroniczną, a w szczególności nad rozwojem robotyki, przygotowaniem uczących się w szkołach podstawowych i szkołach zawodowych do współczesnego rozumienia robotyki i do udziału w tworzeniu robotów, tzw. robotów szkolnych. Prowadziliśmy razem projekt ukierunkowany na kształtowanie umiejętności twórczych w zakresie robotyki, mamy tutaj godne uwagi osiągnięcia.

Należy także wspomnieć o nietechnicznych organizacjach, w pierwszym rzędzie o Sądzie Okręgowym w Łodzi, z którym od wielu lat współpracujemy nad rozwojem edukacji prawnej. Wspaniałe, bardzo wartościowe lekcje modelowe w siedzibie sądu czy też konsultacje z sędziami są bardzo dobrze odbierane przez nauczycieli.

Nie sposób pominąć firmy Microsoft, która współpracuje z nami nad wdrażaniem do praktyki edukacyjnej najnowszych technologii informacyjnych i która prowadzi z nami ważny projekt, dotyczący wdrażania do praktyki w ponad 360 szkołach i placówkach oświatowych modelu Office 365. Należy wspomnieć o firmie Nowa Szkoła, która współpracowała z nami nad tworzeniem Studia Aktywności Dzieci i Nauczycieli oraz o firmie Agraf, która znakomicie promuje oprzyrządowanie usprawniające optymalizację procesu uczenia się, między innymi tablice interaktywne.

Każdego roku przez 33 lata wręczaliśmy tytuły honorowe i certyfikaty potwierdzające działalność innowacyjną około 200 osobom i organizacjom. Ta olbrzymia liczba najlepiej świadczy o tym, że mamy w sferze innowacji niesamowity potencjał w zasobach ludzkich, często niedostrzegany. Dlatego robimy wszystko, żeby kreatywność obudzić, żeby ci nauczyciele, którzy czynią coś interesującego, nie czynili tego w samotni pedagogicznej, żeby funkcjonowali w zespole i czerpali satysfakcję z tych honorów, które im przekazujemy podczas kolejnych Podsumowań Ruchu Innowacyjnego w Edukacji.

Kapitułę Podsumowania Ruchu Innowacyjnego w Edukacji tworzą w tej chwili: doktor Małgorzata Brzezińska – konsul honorowy Wielkiej Brytanii, profesor Bogusław Śliwerski, profesor Eugeniusz Kwiatkowski z Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego, profesor Jacek Pyżalski z Uniwersytetu

Adama Mickiewicza w Poznaniu, Zofia Teresa Dąbrowska – wicedyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, piszący te słowa Janusz Moos – dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego oraz konsultanci i doradcy metodyczni. Czynimy wszystko, co w naszej mocy, żeby odkrywać i honorować ważne dla edukacji osoby i instytucje: talenty uczniowskie, nauczycieli – innowatorów, organizacje proinnowacyjne. Podczas corocznych Podsumowań Ruchu Innowacyjnego Edukacji, odbywających się w Pałacu Poznańskim, cieszymy się z tych naszych wspólnych działań na rzecz innowacji, na rzecz rozwoju systemu edukacji.

Janusz Moos

*Dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego*